

1.1 Pasakos gyvastis

Pasakų pasaulis

Pirma pažintis su **pasaka** vyksta vaikystėje. Tikriausiai puikiai atsimenate ne vieną mamos, tėčio, močiutės ar senelio sektą ar skaitytą pasaką. Pasakų pasaulis **fantastinis** – čia sutinkame fantastinių būtybių, tokių kaip raganos, laumės, slibinai, velniai. Turbūt nesusimąstėte, kad pasakos mus moko pažinti pasaulį, įspėja apie galimus pavojus, moko, kaip įveikti baimę, nerimą, liūdesį, kaip elgtis įvairiose gyvenimo situacijose, skatina kūrybiškumą, lavina vaizduotę, empatiją.

Klausydamiesi sekamų pasakų, atsiduriame pramanytame, fantastiniame pasaulyje, kuriame gali atgyti ne tik medžiai, akmenys, kalnai, tačiau ir gyvūnai gali pradėti elgtis kaip žmonės. Labai svarbu, kad pasaka būtų sekama – pats pavadinimas rodo šio žanro atlikimo būdą – *pasekti*. Sekant pasakas kuriamas tarpusavio ryšys – pasakotojas į savo pasakojimą įterpia vieną kitą detalę iš realybės.

Dauguma pasakų turi klasikinį **siužetą** – gėris prieš blogį, stipresnieji prieš silpnesnius, vertybės prieš blogybes. Herojais pasakose vadinami tie veikėjai, kurie veikia visoje pasakoje, dažniausiai atlieka žygdarbį, užstoja silpnesnįjį, padeda viskam sugrąžinti tvarką, taiką ir ramybę. Dažniausiai **herojus** gauna neįvykdomą užduotį – įkopti į stiklo kalną, surasti dingusį lobį, išvaduoti karalaite. Herojus, įveikęs užduotį ar kliūtį, tampa stipresniu, didvyriškesniu.

Pasaka – pasakojamasis kūrinys, turintis fantastinių elementų.

Herojus – teigiamas veikėjas, kurio nuotykiams ir likimas yra svarbiausi pasakoje.

Fantastika – nerealūs, išgalvoti, stebuklingi elementai.

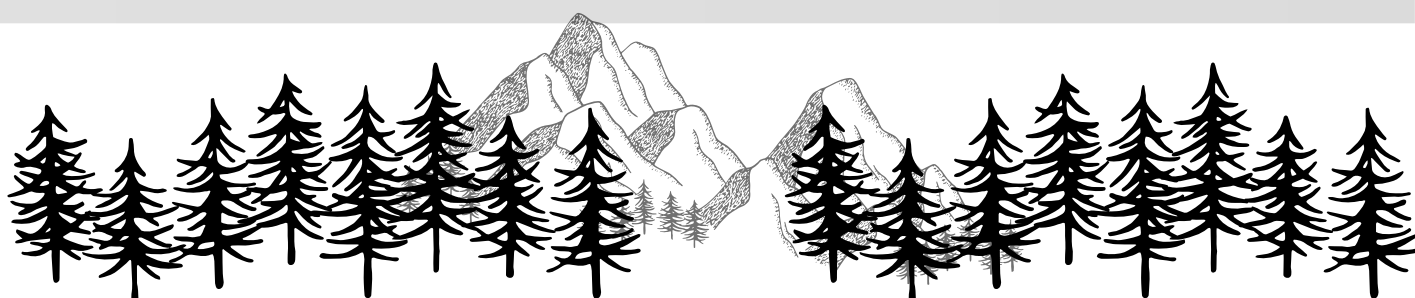
Siužetas – tai įvykių seka, atskleidžianti veikėjų charakterius; jis sudaro kūrinį.

1.1 Pasakos gyvastis

2. Skaitydami tekstą „Pasakos pasaulis“, spalvotu žymekliu pa-
braukite nesuprantamus žodžius. Aptarkite juos su mokytoju,
išrašykite nežinomus žodžius į žodyno lapelį.

Žodynas

1.1 Pasakos gyvastis

3. Naudodamiesi žodžių banku, esančiu apačioje, priskirkite ir įrašykite pasakos elementą į tam tikrą lentelės dalį.

Pasakos laikas			Pasakos vieta	
Herojai			Antiherojai	
Stebuklingi daiktai			Herojų ir antiherojų savybės	
Ragana	Seniai seniai...	Slibinas	Miškas	Našlaitėlė
Stiklo kalnas	Geraširdė	Pamotė	Išdidumas	Stiklo rutulys
Veidrodis	Kažkada	Kilnumas	Antpirštis	Vyresnysis brolis